

**DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ**

SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ÎN CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ

studiu documentar

septembrie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Claudia Vlad
Consilier parlamentar
Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: claudia.vlad@cdep.ro

ABSTRACT

Sistemul de învățământ din Confederația Elvețiană este în mare parte descentralizat, cele 26 de cantoane având autonomie în aplicarea propriilor standarde, în conformitate cu politicile generale ale Confederației în domeniul educației. Autoritatea care supraveghează educația la nivel național este reprezentată de *Secretariatul de Stat pentru Educație, Cercetare și Inovare (SERI)*.

Prezentul studiu abordează modelul elvețian de educație, plecând de la organizare, funcționare, actori implicați și strategii naționale în domeniu.

CUPRINS

I. NIVELURILE SISTEMULUI DE EDUCAȚIE.....	6
RESPONSABILITĂȚI ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT	11
MODUL DE ADMINISTRARE A SISTEMULUI LA NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL (CANTONAL)	13
II. CURRICULUM ȘCOLAR	15
EDUCAȚIA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ ȘI VOCAȚIONALĂ	15
III. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIVAT	16
IV. EDUCAȚIA ȘI FORMAREA CONTINUĂ A ADULȚILOR	20
V. ABANDONUL ȘCOLAR.....	21
VI. INSTRUMENTE DE CORELARE A OFERTEI EDUCAȚIONALE CU PIAȚA MUNCII - STRATEGII NAȚIONALE ÎN DOMENIU	22
VII. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL.....	25
WEBOGRAFIE	28

Elveția este o țară federală și multilingvă, cu un sistem de învățământ descentralizat și autonom¹.

Constitutia Elveției delegă celor 26 de cantoane autoritatea asupra sistemului de învățământ. Limba utilizată în cantonul respectiv determină limba de predare în școli. Cantoanele sunt responsabile pentru învățământul obligatoriu și, împreună cu guvernul federal împart responsabilitatea gestionării învățământului post-obligatoriu (școli cu învățământ general, instituții de educație și formare profesională și vocațională, universități).

Confederația și cantoanele au obligația comună de a asigura un grad ridicat de calitate și permeabilitate în cadrul sistemului de învățământ. În îndeplinirea acestei îndatoriri, întregul sistem educațional din Elveția este monitorizat de *Secretariatul de Stat pentru Educație, Cercetare și Inovare (SERI)*. Raportul privind educația, publicat la fiecare patru ani, însumează rezultatele și formulează concluzii în baza acestui proces de monitorizare. În sistemul elvețian de învățământ (autonom) sunt incluse atât școlile de stat cât și școlile private. Principiile care guvernează sistemul sunt descentralizarea și autonomia.

Descentralizarea - la nivelul cantoanelor și al municipalităților finanțarea este acoperită în proporție de 90% din cheltuielile publice prevăzute la capitolele bugetare dedicate educației.

Autonomia decizională - este o altă caracteristică importantă a instituțiilor școlare publice (în baza acestui principiu, directorii de școli au libertatea de a angaja ei îșiși personalul didactic, iar instituția de învățământ pe care o conduc se bucură de libertatea de a-și alege instituțiile partenere).

În învățământul obligatoriu (cu durata între 9-11 ani) 95% din numărul total al elevilor frecventează școlile publice. Nu există o alegere liberă a școlii în parcurgerea ciclurilor din cadrul învățământului obligatoriu (școlile publice joacă un rol important în integrare, copiii proveniți din medii sociale, lingvistice și culturale diferite frecventează aceeași școală). Învățământul public obligatoriu este gratuit.

În ceea ce privește ciclurile educaționale, sistemul preuniversitar este împărțit în: învățământ primar, învățământ secundar inferior și învățământ secundar superior, învățământ terțiar, învățare și formare continuă.

Învățământul obligatoriu cuprinde învățământul primar și învățământul secundar inferior.

¹ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

I. NIVELURILE SISTEMULUI DE EDUCAȚIE

Sistemul de învățământ elvețian cuprinde următoarele niveluri educaționale:

- nivelul primar (inclusiv grădinița sau primul ciclu de învățare);
- nivelul secundar inferior ;
- nivelul secundar superior: educație și formare profesională (VET) și școli de învățământ general (școli care organizează examen de bacalaureat și școli de specialitate secundare superioare);
- educația la nivel terțiar: educație profesională la nivel terțiar în sectorul non-universitar (învățământ profesional, învățământ profesional avansat și colegii de învățământ superior) și universități (universități, universități de științe aplicate și universități care formează cadre didactice);
- educația și formarea continuă (CET).

- ***ECEC (Educația și îngrijirea timpurie a copiilor)²***

Există diverse facilități și servicii de îngrijire a copiilor (creșe, centre de îngrijire de zi, familii de zi), precum și aranjamente informale de îngrijire cu ajutorul unor persoane private (de exemplu, bunicii, vecinii, prieteni), grupuri de joacă etc. Toate aceste servicii de îngrijire ale copiilor sunt voluntare. Ponderea sistemului îngrijirilor informale este relativ mare, [costurile fiind foarte ridicate](#).

Părinții care apelează la îngrijirea formală a copiilor plătesc o parte din costuri. Nu există dreptul legal la un loc ECEC pentru copiii cu vârsta sub patru ani.

- ***Educația obligatorie (Învățământul secundar inferior)³***

Educația obligatorie debutează la vârsta de patru ani și durează unsprezece ani.

Nivelul primar include doi ani de grădiniță și/sau ciclul primar (care durează opt ani, respectiv șapte în Cantonul Ticino).

Nivelul secundar inferior durează trei ani (patru ani în Cantonul Ticino). În învățământul secundar inferior, predarea se realizează la diferite niveluri de performanță. Elevii finalizează învățământul obligatoriu la vârsta de 15/16 ani.

² https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

³ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

- **Învățământul secundar superior⁴ (VET)**

Învățământul secundar superior nu este obligatoriu și se desfășoară pe durata a 3-4 ani, în funcție de canton.

Învățământul secundar superior este împărțit în programe de învățământ general și programe de educație și formare profesională (VET).

Programele de educație generală se realizează în cadrul școlilor care susțin examen de bacalaureat și școlilor secundare superioare. Aceste programe nu duc la calificări profesionale, însă pregătesc elevii pentru programe de educație la nivel terțiar.

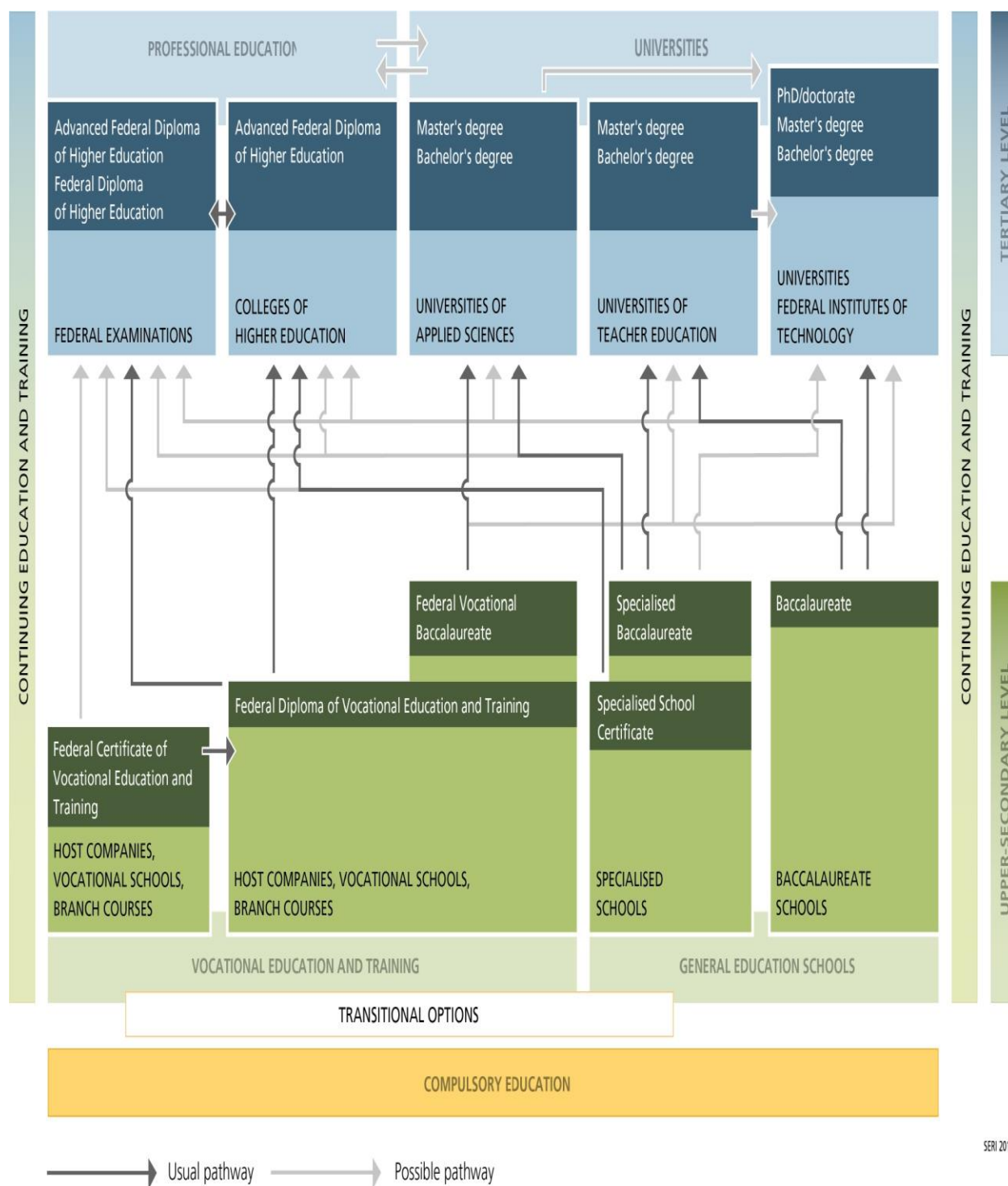
În cadrul formării profesionale de bază, adolescenții învață o profesie (meserie).

Formarea profesională VET se finalizează, în principal, în cadrul stagiilor de formare din cadrul companiilor (ucenicie) împreună cu educația la o școală profesională. Adolescenții finalizează învățământul secundar superior la vârsta de 18/19 ani. Aproximativ o treime din adolescenți dobândesc o formă de bacalaureat și anume, bacalaureat profesional sau bacalaureat special (sau vocational).

Majoritatea adolescenților din categoria de vârstă 18-19 ani sunt absolvenți cu diplomă a unei școli secundare de gradul II (echivalentul liceului sau al școlii profesionale). Această diplomă le permite fie să intre direct în viața profesională, fie să se înscrie într-o școală profesională superioară, sau – dacă au obținut un bacalaureat liceal (Matura) sau profesional (Berufsmatura) – să își continue studiile într-o universitate sau într-o școală superioară specializată (Fachhochschule).

⁴⁴ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

Reprezentare grafică pentru tipurile de bacalaureat și învățământ terțiar⁵

⁵ file:///C:/Users/EDUARD/Downloads/grafik_bildung_e.pdf

- **Învățământul terțiar⁶ (VET/PET)**

Nivelul terțiar cuprinde universitățile, colegiile universitare, universitățile specializate, institutele pedagogice superioare (similare universităților), universitățile de științe aplicate și, ca un al doilea pilon important, instituțiile care oferă educație și formare profesională *PET (Professional Education and Training)*.

Al doilea pilon se adresează persoanelor cu o diplomă *VET⁷ (Vocational Education and Training)* de nivel secundar superior și cu experiență profesională, permițându-le să acceseze studii de specialitate și calificări suplimentare. Sistemul VET/PET cuprinde diplome de la școli specializate superioare sau colegii, brevete federale, atestate profesionale federale, diplomă federală PET sau diplomă federală avansată PET .

[Conform datelor statistice](#), 45% dintre adulții elvețieni obțin o diplomă (de învățământ terțiar) - 30% au o diploma de la o universitate și 15% de la o instituție PET.

- **Educația și formarea continuă/ CET (*The Continuing Education and Training*)⁸**

Educația și formarea continuă se caracterizează prin eterogenitate în ceea ce privește responsabilitatea, reglementarea, finanțarea și tipurile de programe. Instituțiile de învățământ private îndeplinesc un rol cheie, având o responsabilitate generală (inclusiv în ceea ce privește furnizarea și finanțarea educației și formării continue). Confederația și cantoanele îndeplinesc un rol subsidiar.

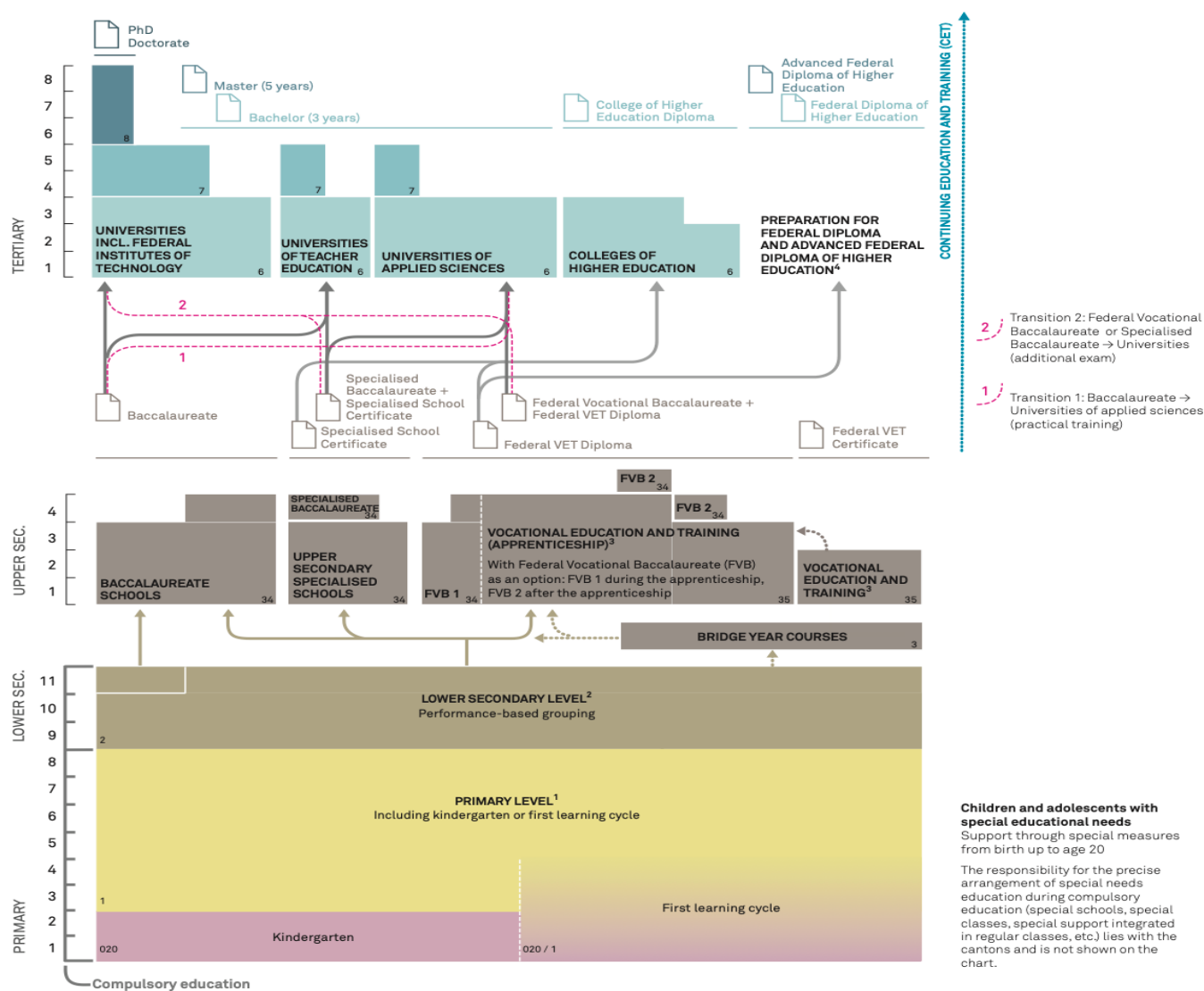
Majoritatea cetățenilor sunt implicați într-o formă de educație și/sau de formare. Participarea la programele și activitățile CET depind, printre altele, de motivațiile de bază pentru formare (dacă oamenii au suficient timp și bani și ce tip activități / programe CET sunt oferite).

⁶ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

⁷ <https://www.sbfi.admin.ch/sbfi/en/home/education/vpet-planning-and-policy-making/vet-pet-research.html>

⁸ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

Reprezentare grafică a sistemului de educație din Elveția⁹

© EDK CDIP CDEP CDPE, August 2019

ISCED | International Standard
Classification of Education 2011

- ISCED 8
- ISCED 7
- ISCED 6
- ISCED 4
- ISCED 34 + 35
- ISCED 2
- ISCED 1
- ISCED 020

¹ Two years of kindergarten or the first two years of a first learning cycle: included in compulsory education in the majority of cantons

² Lower secondary level: 4-year scuola media in the Canton of Ticino (pursuant to exception clause in Art. 6 HarmoS Agreement). Transition to Baccalaureate Schools possible after 10th school year

³ Vocational education and training (apprenticeship): training in a host company + instruction at a VET school + branch courses. For certain professions, a VET diploma can be obtained in a full-time school programme (e.g. in trade or IT schools).

⁴ Federal examination / Federal diploma of higher education = ISCED 6
Advanced federal examination / Advanced federal diploma of higher education = ISCED 7

⁹ file:///C:/Users/EDUARD/Downloads/grafik_bildung_e.pdf

RESPONSABILITĂȚI ÎN SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Principala responsabilitate a sistemului de învățământ revine celor 26 de cantoane: acestea sunt responsabile de sistemul de învățământ ori de câte ori [Constituția Federală](#) nu prevede responsabilitatea Confederației.

Responsabilitățile Confederației se aplică învățământului post-obligatoriu, cu referire la școlile care susțin examenul de bacalaureat, la educația și formarea profesională, școlile cu caracter vocational, universitățile. Confederația și cantoanele sunt parteneri, împărțind responsabilitatea sistemului de învățământ public. Municipalitățile îndeplinesc diverse sarcini, în special în ceea ce privește învățământul obligatoriu.

La nivel federal, toate aspectele legate de educație, cercetare și inovare au fost reunite în cadrul Departamentului Federal pentru Afaceri Economice, Educație și Cercetare ([EAER](#)). Secretariatul de stat pentru educație, cercetare și inovare (SERI) este agenția specializată a guvernului federal pentru probleme naționale și internaționale privind politica în domeniul educației, cercetării și inovării.

- ***Nivelul primar (grădinița sau primul ciclu de învățare) și nivelul secundar inferior***

Constituția federală (articolele 19 și 62) garantează responsabilitatea cantoanelor în ceea ce privește educația obligatorie adecvată, care este disponibilă tuturor copiilor și este gratuită în școlile publice. Cantoanele sunt responsabile pentru reglementarea și monitorizarea învățământului obligatoriu. Școlile gimnaziale inferioare pot fi, de asemenea, sub autoritatea cantoanelor.

Învățământul obligatoriu cuprinde învățământul primar și învățământul secundar inferior. Grădinița și învățământul obligatoriu sunt finanțate și organizate de cantoane, în colaborare cu comunitățile locale.

- ***Nivelul secundar superior*** (care cuprinde școlile ce organizează examen de bacalaureat și școlile de specialitate secundare superioare), revine în responsabilitatea cantoanelor în ceea ce privește finanțarea și monitorizarea. Confederația și cantoanele sunt responsabile în parteneriat pentru recunoașterea bacalaureatului. De asemenea, se aplică reglementări intercantonale pentru recunoașterea școlilor de specialitate secundare superioare și a calificărilor acestora.

- ***Educație și formare profesională și vocațională (VET)***

Educația și formarea profesională și vocațională (VET), educație profesională la nivel terțiar și educație și formare profesională continuă (CET) sunt reglementate de [articolul 63 din Constituția Federală](#).

Legea federală privind educația și formarea profesională definește educația și formarea profesională ca fiind responsabilitatea comună a Confederației, a cantonelor și a organizațiilor profesionale.

Cantoanele sunt responsabile de implementarea învățământului și formării profesionale, fiind responsabile cu monitorizarea instituțiilor de învățământ și de cea mai mare parte a finanțării publice.

Confederația este responsabilă pentru elaborarea orientărilor ce țin de strategia educațională (respectiv dezvoltarea educației, formării profesionale și vocaționale la nivelul confederației) și contribuie la finanțarea acestora.

Organizațiile profesionale și companiile îndeplinesc sarcini importante în domeniul educației și formării profesionale și vocaționale (VET) și contribuie, de asemenea, la finanțare.

- ***Educația la nivel terțiar (educație profesională la nivel terțiar)***

Învățământul terțiar, ca parte a educației și formării profesionale, intră sub responsabilitatea reglementărilor Confederației, dar în cauză este un proces colaborativ (confederația, cantoanele și organizațiile profesionale lucrează împreună pe domenii de competență).

[Cantoanele au în responsabilitate](#) : implementarea programelor și strategiilor educaționale, coordonează/supraveghează o multitudine de instituții de învățământ (sunt responsabile și de calitatea învățământului superior).

La aprobarea Confederației, consorțiile profesionale reglementează diferite aspecte ale învățământului profesional și învățământului profesional avansat. Acestea pot administra colegii de învățământ superior și pot oferi cursuri pregătitoare în vederea obținerii diplomei pentru învățământ profesional sau diplomei specifice învățământului profesional avansat.

Confederația și cantoanele contribuie la finanțarea învățământului profesional la nivel terțiar. Oricine urmează un curs pregătitor în vederea obținerii Diplomei Federale pentru Învățământ Profesional și Diplomei Federale pentru Învățământ Profesional Avansat primește sprijin financiar din partea Confederației (care acoperă până la 50% din taxele de curs).

- **Universitățile**

Conform [Constituției Federale \(Art. 63a\)](#), Confederația și cantoanele sunt responsabile în comun de asigurarea calității învățământului superior.

Întregul sector al învățământului superior (universități, universități de științe aplicate¹⁰ și universități de formare a cadrelor didactice) este reglementat de legislația federală.

Fiecare instituție și unitate de învățământ superior federală și/sau cantonală are propriul statut juridic.

Trei acte legislative asigură punerea în aplicare a acestui mandat constituțional:

[Legea federală privind finanțarea și coordonarea sectorului elvețian al învățământului superior \(Legea privind finanțarea și coordonarea învățământului superior, HFKG\)](#) - guvernează coordonarea și promovarea învățământului superior și reglementează obiectivele și principiile organizării și procesului de coordonare.

[Acordul intercantonal privind sectorul elvețian al învățământului superior](#) (Concordatul învățământului superior) - reglementează cooperarea între cantoanele participante și colaborarea cu Confederația în ceea ce privește coordonarea în sectorul elvețian al învățământului superior.

[Acordul de cooperare între Confederație și cantoane \(ZSAV\)](#) – reglementează cu privire la următoarele instituții comune: Conferința elvețiană a instituțiilor de învățământ superior, Conferința rectorilor și Consiliul de acreditare.

MODUL DE ADMINISTRARE A SISTEMULUI LA NIVEL NAȚIONAL ȘI REGIONAL (CANTONAL)

[Conferința elvețiană a miniștrilor cantonali ai educației - EDK](#) este responsabilă de coordonarea națională a educației și a politicilor culturale. Între obiectivele acesteia enumerăm: standardele de calitate, echitatea, permeabilitatea și mobilitatea sistemului de învățământ elvețian.

Obiectivele generale ale EDK¹¹, după cum sunt cuprinse în programul dedicat perioadei 2021-2024, au în vedere:

- dezvoltarea continuă a calității sistemului de învățământ;
- îmbunătățirea echității în educație;
- consolidarea digitalizării;

¹⁰ Universitățile de științe aplicate oferă educație profesională la nivel academic în domenii ca: *Tehnologie, Turism, Economie, Agricultură, Sănătate, Servicii Sociale sau Arte*.

¹¹ <https://www.edk.ch/en/topics/overview>

- încurajarea multilingvismului, a schimburilor culturale și a mobilității.

Programul de activități este conceput în conformitate cu acordurile intercantonale încheiate de EDK, respectiv:

[Acordul intercantonal privind coordonarea educației \(datând din 1970\) cu modificările și completările ulterioare](#) formează baza legală pentru cooperarea dintre cantoane în domeniul educației. Pe baza acestui acord, EDK reprezintă interesele cantoanelor față de Confederație, participă la cooperarea internațională, creează și susține legături cu alte domenii politice (migrație, probleme sociale), oferă sprijin și asistență administrativă (de exemplu în negocierea taxelor privind drepturile de autor pentru școli) și realizează proiecte pe următoarele teme:

- informații despre sistemul de învățământ elvețian;
- monitorizarea educației;
- digitalizare;
- predarea și schimbul de limbi străine;
- educație obligatorie;
- școli care organizează examen de bacalaureat;
- școli secundare superioare de specialitate;
- educație și formare profesională; orientări legate de muncă, studiu și carieră;
- sport;
- cultură.

Pe lângă Acordul intercantonal privind coordonarea educației, activitatea EDK se bazează și pe [alte acorduri intercantonale](#) (denumite „Konkordate”, „concordate”, „concordati”), care includ:

- **Acordul de recunoaștere a diplomelor intercantonale:** conferă EDK responsabilitatea recunoașterii, la nivel național, a diplomelor pentru profesorii din învățământul școlar și pentru profesorii și alți angajați din sistemul educației dedicate persoanelor cu nevoi speciale, responsabilitatea recunoașterii diplomelor școlilor de specialitate secundare superioare și, împreună cu Confederația, recunoașterea diplomelor de bacalaureat;
- **Acorduri de finanțare intercantonală:** odată cu punerea în aplicare a acordurilor intercantonale privind finanțarea și accesul egal la educație, EDK asigură accesul egal la instituțiile de învățământ din toată Elveția precum și împărțirea echitabilă a resurselor financiare între cantoane;
- **Acordul intercantonal privind armonizarea educației obligatorii ([Acordul Harmos](#)):** EDK realizează periodic bilanțul stării de armonizare a aspectelor cheie ale învățământului obligatoriu și evaluează dacă sunt respectate standardele naționale de educație;
- **Acordul intercantonal privind armonizarea contribuțiilor la educație (acordul de subvenționare):** EDK sprijină cantoanele cu armonizarea în continuare a sistemelor de subvenții cantonale;

- **Acordul intercantonal privind cooperarea în educația cu nevoi speciale (Acordul pentru educația cu nevoi speciale):** EDK sprijină cantoanele în activitatea de implementare a programelor/ strategiilor privind educația pentru persoanele cu nevoi speciale, la toate nivelurile;
- **Acordul intercantonal privind învățământul superior (Acordul privind învățământul superior)¹²:** EDK participă la gestionarea generală a sectorului învățământului superior de către Confederație și cantoane.

II. CURRICULUM ȘCOLAR

Fiecare canton este responsabil pentru elaborarea curriculumului școlar, inclusiv a orarului de predare pe materii și pe clase (programele școlare variază de la un canton la altul). Prin urmare, școlile au un grad ridicat de autonomie în ceea ce privește conținutul curriculei, atât timp cât acoperă standardele naționale obligatorii.

Nu există un curriculum național¹³. Cu toate acestea, Constituția Federală obligă Cantoanele să coordoneze și să armonizeze sistemele educaționale în ceea ce privește structura și obiectivele generale. Cantoanele și-au elaborat, de exemplu, programe curriculare lingvistice pentru învățământul obligatoriu. Limba de predare poate fi germana, franceza, italiana sau retoromana (romanșa) în funcție de regiunea lingvistică și de specificul cantonului (în Elveția, în mod tradițional, învățarea limbilor străine este considerată importantă în orientarea generală a educației, în anii de școală obligatorii elevii învățând o a doua limbă oficială – pe lângă limba cantonului – precum și limba engleză).

EDUCAȚIA ȘI FORMAREA PROFESIONALĂ ȘI VOCAȚIONALĂ

Elveția are un **sistem de educație profesională și vocațională(VET)**, competitiv, care oferă, în principal, programe VET la nivelul secundar superior (combinând ucenicia într-o companie de formare cu perioade de 1-2 zile de instruire la clasă, în cadrul unei școli profesionale) și programe de educație profesională la nivel terțiar.

Încă de la 15 ani, elevul beneficiază de o formare mixtă, atât teoretică, dar și practică, ceea ce-l ajută foarte mult în orientarea sa ulterioară, știind clar dacă vrea să-și urmeze studiile superioare într-un domeniu teoretic sau într-unul specializat. Două treimi din toți tinerii care parcurg învățământul obligatoriu se înscriu în cadrul sistemului VET, ceea ce le oferă o bază solidă într-o anumită profesie (există aproximativ 230 de profesii

¹² <https://swisseducation.educa.ch/en/coordination-higher-education-sector>

¹³ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/switzerland_en

opționale). Aproximativ o treime optează pentru educația continuă la o școală de specialitate sau se înscriu la un bacalaureat secundar superior în vederea accederii la învățământul terțiar - universitar. Accesul deschis la diferite tipuri de educație și gradul ridicat de permeabilitate la nivelul programelor au un rol important în consolidarea standardelor educaționale și în calitatea pregătirii. O diplomă VET federală împreună cu un bacalaureat profesional federal, de exemplu, asigură accesul la universitățile de științe aplicate. Prin promovarea unui test suplimentar de aptitudini, studenții au opțiunea înscrierii la o universitate sau la un institut federal de tehnologie.

Peste 90% din totalul tinerilor obțin un certificat sau o diplomă de nivel secundar superior, care facilitează intrarea directă pe piața muncii sau le permite continuarea educației la nivel terțiar.

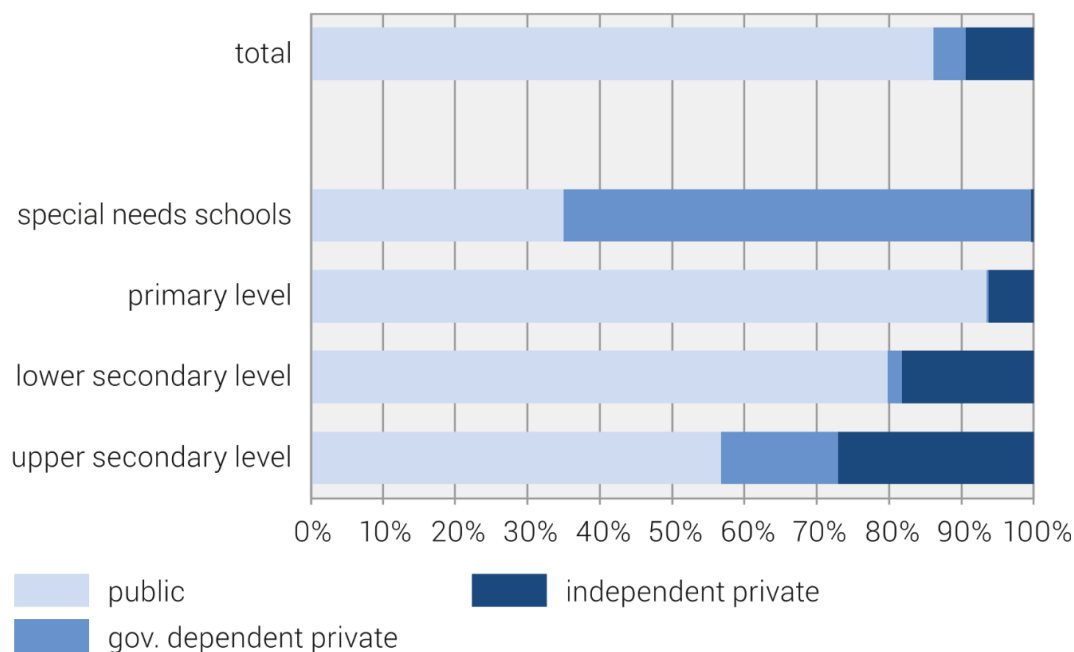
III. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIVAT¹⁴

Majoritatea școlilor elvețiene sunt școli de stat (cca. 87%). Aproximativ o treime din școlile private sunt subvenționate (35%). Statutul instituțiilor de învățământ variază nu numai în funcție de nivelul de învățământ, ci și de specificul cantonului. Mai mult de jumătate din școlile private chestionate în 2018/ 2019 indicau o concentrare numerică în arealul a patru cantoane (Zurich, Berna, Vaud și Geneva).

¹⁴ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-private-education-115_en

Reprezentarea grafică a școlilor publice și a școlilor private pe niveluri de educație

Schools by educational level and status, 2018/19

Source: FSO – Educational institutions statistics (SBI)

© FSO 2020

Educația obligatorie¹⁵

Învățământul primar garantat de [Constituția Federală a Confederației Elvețiene - articolul 62 alineatul \(2\)](#) poate fi asigurat de stat sau de instituții private. Responsabilitatea reglementării sectorului de învățământ privat revine cantoanelor.

Scolile private au nevoie de acreditare cantonală și sunt supuse monitorizării autorităților competente ale statului (cu rang de secretariat de stat, pentru autoritatea confederată). Acreditarea se acordă dacă programul oferit (de școala privată) este echivalent și respectă standardele în vigoare în școlile de stat. Condițiile de acreditare includ, prin urmare, obiectivele educaționale, programa, standardele profesorilor și facilitățile (care trebuie să fie comparabile cu cele din școlile de stat). Dacă predarea în

¹⁵ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-private-education-115_en

școlile private nu îndeplinește cerințele legale, acreditarea poate fi retrasă și elevilor din școlile private li se poate cere transferul în sistemul de învățământ de stat.

În unele cantoane, instituțiile private sunt sprijinite cu resurse publice. În plus, contribuțiile la taxele școlare pot fi plătite părinților și tutorilor legali. Cerința de prezență obligatorie la școală poate fi îndeplinită și în cadrul școlarizării private.

Învățământul postobligatoriu secundar superior¹⁶

Școlile private de învățământ general (școlile care organizează examene de bacalaureat și școlile de specialitate secundare superioare), care sunt recunoscute de Confederație sau de cantoane și care eliberează certificate recunoscute, trebuie să îndeplinească anumite condiții: curriculum-ul, admiterea și reglementările examenelor trebuie să corespundă cu cele ale școlilor de stat..

În școlile private nerecunoscute (la nivel de diplome) dar care au clase cu elevi elvețieni, aceștia sunt pregătiți direct pentru examenul de bacalaureat elvețian. Acest lucru este reglementat de [Ordonanța privind examenul de bacalaureat din 2 februarie 2011](#). Educația vocațională (VET) are loc, de obicei, într-o companie. În calitate de furnizori de formare profesională practică, companiile au nevoie de autorizație de formare, pe care o obțin din partea cantonului. Furnizorii privați de educație (VET) au nevoie, de asemenea, de aprobare (monitorizarea situației acestora se face tot la nivel cantonal). Școlile private – doar cu aprobare cantonală - pot oferi, de asemenea, educație și formare vocațională cu normă întreagă (de exemplu, școli profesionale sau IT).

Învățământul terțiar¹⁷

La nivelul Confederației și cantoanelor operează două institute federale de tehnologie, zece universități cantonale și opt universități de științe aplicate. Alături de aceste instituții din sectorul public există o universitate privată de științe aplicate, precum și alte instituții de nivel universitar.

În sectorul învățământului superior, [Legea federală privind finanțarea și coordonarea sectorului învățământului superior \(Legea învățământului superior, HEEdA\)](#) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2015. Odată cu aceasta, a fost introdus un sistem de acreditare instituțională obligatorie pentru toate instituțiile de învățământ care utilizează (în comunicările publice și în actele proprii) termenii de: „universitate”, „universitate de științe aplicate”, „universitate de formare a cadrelor didactice/ pedagogică” sau echivalenți

¹⁶ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-private-education-115_en

¹⁷ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-private-education-115_en

precum „institut universitar”, „institut universitar de științe aplicate” etc. Toate instituțiile private care doresc să utilizeze termenii mai sus menționați se supun unor proceduri de acreditare similare celor existente pentru instituțiile universitare de stat.

Organul decizional pentru acreditarea instituțională este reprezentat de [Consiliul elvețian de acreditare](#). O listă completă a tuturor universităților recunoscute din Elveția este disponibilă pe site-ul web al [Conferinței rectorilor universităților elvețiene](#).

În sectorul educației profesionale de nivel terțiar, cursurile de formare sunt în mare parte sub egida sectorului privat. Organizațiile profesionale sunt responsabile de obținerea Diplomei Federale de Învățământ Superior și a Diplomei Federale de Învățământ Superior Avansat. Cursurile pregătitoare pentru obținerea acestor diplome sunt susținute de instituții de învățământ cantonal, centre de formare, asociații profesionale și furnizori de educație privată.

Cursurile de pregătire la nivelul colegiilor de învățământ superior sunt, de asemenea, oferite de organizații profesionale, companii private sau instituții/ organisme din sectorul public.

Furnizorii privați pot fi subvenționați de sectorul public. Primirea contribuțiilor este legată de anumite condiții (măsuri de calitate, cursuri orientate spre cerere, organizare adecvată, standarde verificabile).

Educația și formarea continuă (CET)¹⁸

Educația și formarea continuă (CET) este considerată a fi, în primul rând, responsabilitatea fiecărui cetățean. Activitățile CET au loc în afara sistemului formal de învățământ (reglementat de stat). Există o gamă largă de oferte, în care este implicat sectorul privat și organismele și furnizorii de CET (inclusiv în ceea ce privește finanțarea). Registrul școlilor private elvețiene se află în custodia unei fundații supuse monitorizării *Autorității federale de supraveghere a fundațiilor*, din cadrul [Departamentului federal pentru afaceri interne \(FDHA\)](#).

Registrul școlilor private elvețiene este destinat în primul rând să certifice faptul că școlile private înscrise în registru sunt dispuse să își îndeplinească sarcinile educaționale la un nivel corespunzător și în conformitate cu contractul propus (școlile private trebuie să îndeplinească, criterii specifice, necesare înscrierii în registru – între acestea, existența unui sistem de asigurare a calității testat și certificat de un organism de certificare acreditat la nivel național sau internațional).

¹⁸ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-private-education-115_en

IV. EDUCAȚIA ȘI FORMAREA CONTINUĂ A ADULȚILOR¹⁹

Educația și formarea continuă (CET) servește la îmbunătățirea și actualizarea abilităților, competențelor și cunoștințelor și la extinderea acestora pentru a face față la noi domenii de cunoaștere profesională și la acoperirea a noi sarcini. Activitățile CET au loc se fac în cadrul unor cursuri organizate (ca educație non-formală) sau ca învățare informală.

Cadrul elvețian de educație și formare continuă este caracterizat de o considerabilă diversitate în ceea ce privește responsabilitatea, reglementarea, programele oferite și finanțarea (aceasta din urmă se bazează în mare parte pe piață).

Confederația și cantoanele au un rol subsidiar în CET: ele intervin în domeniile CET în care nu ar fi posibil să se realizeze obiectivele urmărite și efectele preconizate fără o reglementare adecvată sau fără măsuri de susținere. Prin urmare, domeniile de responsabilitate ale Confederației și ale cantoanelor includ promovarea specială a CET pentru persoanele defavorizate din punct de vedere educațional. Programele CET în domeniile migrației și integrării, analfabetismului, menținerea capacității de lucru etc. pot fi susținute de Confederație și de către cantoane.

[Legea federală privind educația și formarea profesională](#) reglementează CET legat de :

- locurile de muncă;
- educația și formarea continuă academică (segment reglementat de organele comune competente în politicile învățământului superior);
- măsurile federale privind reintegrarea în caz de șomaj sau invaliditate.

Prin modificarea dispozițiilor privind educația din Constituția Federală în 2006 (articolul 64a), Confederației i s-a conferit autoritatea de a stabili principiile care guvernează CET. Astfel, [Legea federală privind formarea continuă din 20 iunie 2014 cu modificările și completările ulterioare](#) pune în aplicare mandatul constituțional privind educația și formarea continuă (CET), organizează CET în zona de educație elvețiană și stabilește principiile care guvernează CET. Scopul este de a îmbunătăți calitatea cursurilor și programelor CET și, prin reglementarea și promovarea competențelor de bază ale adulților, să contribuie la consolidarea învățării pe tot parcursul vieții.

Cantoanele reglementează CET legat de locurile de muncă transpunând în legile cantonale prevederile [Legii federale privind educația și formarea profesională și vocațională](#), existând și un organism de coordonare a obiectivelor transregionale, [Conferința intercantonală pentru educație și formare continuă \(IKW\)](#).

¹⁹ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/adult-education-and-training-108_en

IKW este, în fapt, o [conferință specializată](#) a Conferinței elvețiene a miniștrilor cantonali ai educației (EDK) și acționează în domeniul politicilor privind educația continuă (IKW a definit educația și formarea continuă ca fiind totalitatea proceselor de învățare prin care adulții își dezvoltă abilitățile, își extind cunoștințele profesionale și își îmbunătățesc sau își aliniază calificările și specializările conform nevoilor individuale și a celor ce țin de mediul lor social).

V. ABANDONUL ȘCOLAR

Diferențierea pedagogică²⁰ ca principiu cu o experiență consolidată în Elveția, a constituit și constituie subiectul unor ample dezbateri despecialitate. Cu toate acestea, practica a demonstrat că are un impact pozitiv asupra reușitei școlare, conducând la o **gestionare eficientă a riscului de abandon școlar**. Dezvoltarea potențialului fiecărui copil prin aplicarea diferențierii pedagogice este o bună practică utilizată în școlile din Elveția. Astfel, practica în domeniu și expertiza cadrelor didactice au arătat că sala de clasă poate fi considerată un „puzzle al cursanților” cu medii, experiențe, stiluri de învățare diferite și, în consecință, cu nevoi diferite (fiecare elev din clasă este privit individual).

Școlile au încercat să abordeze această diversitate în trei moduri diferite:

- plasând elevii în sălile de clasă eterogene și trecând cu vederea diversitatea nevoilor acestora;
- prin gruparea elevilor în funcție de abilitățile lor ;
- prin crearea de săli mixte axate pe principiul diferențierilor între elevi.

Procesul de diferențiere este unul extrem de complex existând, conform specialiștilor, cel puțin **patru categorii principale de diferențiere: după sarcină, rezultat, încurajare și resurse**.

Diferențierea în funcție de sarcini stabilește activități diferite pentru elevii de diferite niveluri, acoperind în același timp același conținut. De exemplu, în cadrul unei lecții de înțelegere a lecturii, profesorii își pot împărți clasele în grupuri. Fiecare grup primește un text diferit cu un grad de dificultate adaptat nivelului lui de înțelegere.

Diferențierea în funcție de rezultat, pe de altă parte, este supusă așteptărilor profesorului cu privire la munca unui elev legată de o anumită activitate în clasă. Într-adevăr, profesorii își ajustează așteptările, deoarece nu pot presupune că elevii lor vor avea toți același rezultat.

²⁰<https://www.ecole-eden.ch/developing-the-potential-of-each-child-through-differentiated-pedagogy/?lang=en>

Diferențierea prin încurajare este de asemenea vitală. În timpul activităților de clasă, profesorii grupează sau împerechează elevi care se bazează pe sprijinul extern al colegilor pentru a avea acces la cunoștințe suplimentare.

Diferențierea în funcție de resursă în cadrul căreia profesorii își propun să detecteze gama de resurse materiale (internet, manuale, imagini, etc.) care să se adapteze preferințelor tuturor elevilor. De fapt, profesorii își planifică lecțiile folosind diferite mijloace de mediere în beneficiul tuturor copiilor.

VI. INSTRUMENTE DE CORELARE A OFERTEI EDUCAȚIONALE CU PIAȚA MUNCII - STRATEGII NAȚIONALE ÎN DOMENIU

- [**Educația și formarea profesională și vocațională \(VPET\) 2030**](#)

VPET 2030 s-a dorit un model orientat pentru a face față provocărilor viitorului (digitalizarea, creșterea mobilității și flexibilității locurilor de muncă, globalizarea).

Sistemul VPET cuprinde: ucenicia, bacalaureatul vocațional, educația profesională la nivel terțiar corelată cu piața locurilor de muncă, educația și formarea continuă.

Punctele forte ale sistemului sunt: apropierea de piața muncii, sistemul dual de învățare la clasă, formarea în cadrul „companiei gazdă” și principiile guvernantei colective (implicând Confederația, cantoanele și sectorul privat).

Viziune

- asigurarea prosperității Elveției;
- consolidarea pieței muncii printr-o ofertă corespunzătoare de calificări profesionale;
- inclusivitate – un program care oferă perspective de dezvoltare individuală în orice etapă a carierei și în orice situație de carieră;
- sprijin național și recunoaștere internațională (încrederea publică și recunoașterea în societate sunt privite ca fiind fundamentale).

Misiune

- *VPET (Vocational and Professional Education and Training)* ca parte centrală a sistemului de învățământ elvețian este destinat nevoilor pieței muncii și solicitărilor societății. Prin urmare accentul trebuie să cadă pe modelele de educație flexibile și permeabile, care anticipează evoluțiile și se adaptează în consecință;
- Acest lucru necesită modernizare, orientarea spre competențe și calitate în ceea ce privește conținuturilor formative. Confederația, cantoanele și organizațiile

profesionale împart responsabilitatea VPET, angajându-se să creeze structuri eficiente și de calitate, cu o repartizare clară a sarcinilor și a responsabilităților (dispunând și de o finanțare corespunzătoare).

Orientări strategice

- VPET trebuie să ofere cetățenilor abilități durabile pentru piața muncii; permite tinerilor și adulților, din diferite medii educaționale și profesionale, să reintre pe piața muncii; oferă perspective de dezvoltare profesională și integrare pe tot parcursul vieții;
- VPET oferă abilități relevante, prin crearea unor locuri de muncă specifice și inter-profesionale, (abilități dublate de instruirea generală pentru fiecare dintre ofertele educaționale);
- VPET facilitează căile individuale de învățare și dezvoltarea carierei, fiind deschis parcursurilor educaționale liniare și non-liniare și recunoscând în mod corespunzător aptitudinile și competențele dobândite formal, non-formal și informal;
- VPET este permeabil atât pe orizontală, cât și pe verticală, în fiecare etapă;
- VPET este flexibil, programele educaționale fiind proiectate pentru piața muncii, în funcție de care creează structuri adaptabile astfel încât conținutul și programele educaționale să poată fi integrate rapid și ușor;
- VPET stabilește standarde calitative înalte, în toate locațiile de învățare și la toate nivelurile de educație. Profesioniștii și profesorii VPET aplică efectiv și metode și tehnici educative adaptate și actualizate (cooperând în procesul formativ);
- VPET va fi actualizat în timp util prin identificarea tendințelor și evoluțiilor, în baza tehnicilor inovative și a schimburilor internaționale;
- VPET își propune consolidarea legitimității prin consolidarea la nivel național și internațional, asigurându-se că publicul înțelege și că este receptiv la valoarea socială și economică a VPET (absolvenții sunt solicitați pe piața muncii și calificările lor sunt recunoscute la nivel internațional);
- VPET permite grupurilor țintă să recunoască oportunitățile și posibilitățile pentru a naviga în sistem (este inteligibil și accesibil). Persoanele fizice și companiile au acces în permanență la informații, îndrumări și asistență;
- VPET este structurat eficient și are o bază financiară solidă și sigură; atribuie sarcini, competențe și responsabilități într-un mod corect și adecvat fiind transparent față de Confederație, cantoane și industrie, deschis tuturor actorilor interesați.

Educația, cercetarea și inovarea – prioritățile Confederației

Politica federală ERI pentru perioada de finanțare 2021-2024 este aliniată la obiectivele *Consiliului federal* pentru perioada legislativă 2019-2023.

Obiectivul principal este ca Elveția să rămână lider în educație, cercetare și inovare și să exploateze oportunitățile oferite de digitalizare, continuând să pregătească oamenii pentru cariere atractive în muncă.

Confederația cooperează cu cantoanele și cu sectorul privat pentru a pregăti lucrătorii calificați de care are nevoie piața muncii (schimbările digitale și învățarea pe tot parcursul vieții, exploatarea potențialului forței de muncă domestice, inclusiv a lucrătorilor în vârstă).

Politica ERI sprijină confruntarea și modelarea schimbărilor digitale în toate domeniile. După lansarea planului de acțiune pentru digitalizare, Confederația continuă să promoveze abilitățile digitale în sectorul ERI, intensificând coordonarea dintre Confederație și cantoane și sprijinind dezvoltarea abilităților digitale și a capacităților de cercetare în domenii strategice (inteligență artificială, industrie, securitate cibernetică).

Confederația încurajează oamenii să dobândească abilități cheie prin educație și formare continuă, finanțând cursuri orientate spre consolidarea abilităților de bază pentru adulți - limbi străine, tehnologia informației și comunicațiilor, contabilitate etc. De asemenea, finanțează în mod direct cursuri de educație și formare continuă care îi ajută pe lucrători să îndeplinească necesitățile de bază ale pieței muncii și să țină pasul cu schimbările tehnologice.

În domeniul învățământului superior principiul urmărit poate fi rezumat în sintagma „exelență în interesul științei, economiei și societății”. Confederația a încredințat instituțiilor din domeniul ETH (tehnologie) gestiunea centrelor de excelență în predare, cercetare și în transferul de cunoștințe. Sub auspiciile *Conferinței elvețiene a instituțiilor de învățământ superior* universitățile cantonale sunt sprijinite activ în ceea ce privește politicile educative și recunoașterea internațională.

Agențiile federale de finanțare, la rândul lor, promovează cercetarea și inovarea la cel mai înalt nivel. Confederația finanțează două agenții de finanțare - Fundația Națională Științifică Elvețiană (SNSF) și Innosuisse, ambele atribuind fonduri în mod competitiv (SNSF se concentrează pe cercetarea de bază și pe promovarea carierelor tinerilor universitari; în vreme ce Innosuisse finanțează cercetarea orientată spre aplicații, realizată de instituțiile de învățământ superior și de sectorul privat).

VII. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL²¹

Drepturile persoanelor cu dizabilități (ale copiilor și tinerilor cu nevoi educaționale speciale) sunt reglementate de [Constituția Federală](#), legea federală și, de asemenea, de legile cantonale.

[Constituția federală](#) interzice orice discriminare pe motiv de dizabilitate fizică, psihică sau psihologică: articolul 8 alineatul (2) prevede măsuri de eliminare a inegalităților care afectează persoanele cu dizabilități, articolul 8 alineatul (4) garantează o educație adecvată și gratuită a școlii primare (articolul 19) și obligă cantoanele să se asigure că educația adecvată pentru nevoi speciale este asigurată tuturor copiilor și tinerilor cu dizabilități până la vârsta de 20 de ani articolul 62 alineatul (3).

Bazele legale care guvernează responsabilitățile, criteriile de eligibilitate și dreptul la prestații sunt cuprinse în [Legea federală privind egalitatea în drepturi pentru persoanele cu dizabilități](#) (potrivit acesteia, o persoană cu dizabilități este definită ca fiind persoana care, din cauza unei deficiențe fizice, mentale sau psihologice permanente, nu poate desfășura activități zilnice, nu poate să mențină contacte sociale, să studieze, să urmeze o educație de bază sau desfășoare activitate lucrativă (articolul 2 alineatul (1)). Legea federală privind drepturile egale pentru persoanele cu dizabilități susține că discriminarea împotriva persoanelor cu dizabilități există în special dacă utilizarea echipamentelor specifice sau implicarea asistenței personale necesare este împiedicată sau dacă durata și structura cursului de educație și a examenelor nu sunt adaptate cerințelor specifice ale cursanților cu dizabilități articolul 2 alineatul (5) litera (B).

Legea consacră, de asemenea, principiul formării adecvate a copiilor și tinerilor cu dizabilități: „Cantoanele trebuie să se asigure că tinerii și copiii cu handicap beneficiază de o educație de bază adaptată nevoilor lor specifice” - articolul 20 alineatul (1) și „Cantoanele vor încuraja integrarea copiilor și tinerilor cu handicap în sistemul de masă prin forme adecvate de școlarizare, în măsura în care este posibilă și benefică pentru copilul sau tânărul cu handicap în cauză ” - articolul 20 alineatul (2).

Legea federală privind educația și formarea profesională ([VPETA](#)) reglementează, printre altele, educația și formarea profesională (VET) a tinerilor cu dificultăți de învățare sau cu dizabilități (articolul 18).

De la data de 1 ianuarie 2008, cantonele sunt responsabile de aspectele tehnice, juridice și financiare ale școlarizării speciale pentru copii și tineri cu dizabilități, precum și de măsurile privind educația specială. Asigurarea de invaliditate s-a retras din cofinanțare și din activitățile de reglementare asociate. Conferința elvețiană a miniștrilor cantonali ai educației (EDK) a elaborat ulterior Acordul intercantonal privind cooperarea în educația cu nevoi speciale. Cantoanele care au semnat Acordul s-au angajat să respecte ordonanțele-cadru specifice. Indiferent dacă au semnat sau nu Acordul, fiecare canton

²¹ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/educational-support-and-guidance-93_en

trebuie să dezvolte un concept special de școală pentru nevoi speciale, ca bază pentru legislația cantonală care trebuie adoptată la nivel de guvern sau parlament.

Principiile Acordului în domeniul educației pentru nevoi speciale din 25 octombrie 2007

Educația pentru nevoi speciale se bazează pe următoarele principii:

- face parte din mandatul educației de stat;
- trebuie preferate soluțiile integrative față de segregare, ținând seama de bunăstarea și potențialul de dezvoltare al copilului sau tânărului și luând în considerare mediul școlar și familia (organizația) din care provine;
- principiul educației gratuite se aplică în domeniul educației cu nevoi speciale; părinților sau tutorilor legali li se poate solicita să plătească o contribuție financiară pentru mese și îngrijire;
- părinții sau tutorii legali sunt implicați în procesul legat de luarea măsurilor de educație specială.

În temeiul Acordului toți copiii și tinerii (între 0-20 de ani) cu nevoi educaționale speciale care locuiesc în Elveția au dreptul la măsuri de educație specială.

Gama de măsuri este specificată de cantoane și conține următoarele servicii și forme de școlarizare specială:

- educația de remediere (recuperare) în copilăria timpurie: aceasta se adresează copiilor cu dizabilități sau cu întârzieri, limitări sau riscuri în dezvoltare. Măsurile de sprijin pot fi furnizate într-un context familial copiilor, de la naștere până la doi ani după începerea școlii;
- școlarizarea integrativă: integrarea cu normă întreagă sau parțială a copiilor și tinerilor cu nevoi educaționale speciale într-o clasă obișnuită prin utilizarea măsurilor de educație specială;
- clase speciale: numai copiii și tinerii cu nevoi educaționale speciale sunt acceptați în clasele speciale (de exemplu *Einführungsklassen*, clase mici la nivel primar, *Werkklassen*, clase la nivel secundar inferior); cu toate acestea, cursurile speciale sunt oferite doar în unele cantoane;
- sistemul școlilor speciale: școlile speciale sunt acele instituții dedicate anumitor forme de dizabilitate sau anumitor dificultăți de învățare și de comportament; acestea primesc doar copii și tineri care au dreptul la măsuri sporite (când aceste măsuri depășesc în complexitate măsurile disponibile la nivel local - și se caracterizează printr-o durată lungă și o intensitate ridicată, solicită un grad ridicat de specializare în rândul personalului, au un impact semnificativ asupra vieții de zi cu zi sau a vieții ulterioare a copilului sau a tânărului; măsurile respective fac obiectul unei proceduri de aprobare cantonale;

- În plus, școlarizarea specială poate fi corelată cu:
 - spitalizarea sau cu îngrijirea în centrele de zi,
 - alte servicii educaționale și terapeutice precum terapia logopedică și terapia psihomotorie.

De asemenea, cantoanele organizează transportul necesar și plătesc costurile de transport pentru copiii și tinerii care, din cauza dizabilităților, nu se pot deplasa independent între casa lor, școala și/ sau locul în care primesc terapie.

Dincolo de domeniul educației speciale, măsuri specifice de sprijin sunt dedicate copiilor și tinerilor din familiile defavorizate și/ sau cu migranți. O atenție deosebită este acordată tranziției de la învățământul obligatoriu la cel post-obligatoriu. Creșterea ratei de absolvire la nivelul secundar superior este un obiectiv comun al partenerilor din alianță, adică Confederația, cantoanele și organizațiile profesionale. Orientarea profesională, de studiu și de carieră sprijină tinerii și adulții în alegerea profesiei și a cursului de studiu și în dezvoltarea carierei lor. Fiecare canton menține un organism de coordonare pentru orientare profesională, de studiu și de carieră. Persoanele cu dizabilități, cu preocupări în domeniul planificării locului de muncă și al carierei pot contacta birourile de orientare profesională ale *Asigurărilor de invaliditate*.

WEBOGRAFIE

INSTITUȚII/ AGENTII ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI LA NIVEL FEDERAL, CANTONAL ȘI INTERCANTONAL

1. Instituții la nivel federal

- *Departamentele federale*

[Departamentul Federal pentru Afaceri Externe \(FDFA\)](#)

[Departamentul Federal pentru Afaceri Interne \(FDHA\)](#)

[Departamentul Federal pentru Afaceri Economice, Educație și Cercetare \(EAER\)](#)

- *Secretariatele de stat*

[Secretariatul de Stat pentru Educație, Cercetare și Inovare \(SERI\)](#)

[Secretariatul de stat pentru afaceri economice \(SECO\)](#)

- *Birouri federale*

[Oficiul Federal al Culturii](#)

[Oficiul Federal de Asigurări Sociale](#)

[Oficiul Federal pentru Sport \(FOSPO\)](#)

[Oficiul Federal Statistic Elvețian \(FSO\)](#)

- *Comisii federale*

[Comisia Federală pentru Educație și Formare Profesională \(EBBK\)](#)

[Comisia Federală pentru Profesioniști în EFP și PET \(EKBV\)](#)

[Comisia federală pentru bacalaureat profesional \(EBMK\)](#)

[Comisia elvețiană de examinare a bacalaureatului \(SMK\)](#)

[Colegii de educație și formare profesională \(EKHF\)](#)

- *Organul consultativ al Consiliului Federal*

[Consiliul Elvețian pentru Știință și Inovare \(SSIC\)](#)

2. Instituții la nivel cantonal

- *Departamentele de învățământ cantonal*

[Departamentul Educație, Cultură și Sport din Cantonul Aargau](#)

[Departamentul Educație din Cantonul Appenzell Innerrhoden](#)

[Departamentul de educație din Cantonul Appenzell Ausserrhoden](#)

[Departamentul de educație, cultură și sport din cantonul Basel-Landschaft](#)

[Departamentul Educație din Cantonul Basel-Stadt](#)

[Direcția educație din Cantonul Bern](#)

[Direcția pentru Educație, Cultură și Sport din Cantonul Freiburg](#)

[Departamentul de Educație Publică, Cultură și Sport din Cantonul Geneva](#)

[Departamentul Educație și Cultură din Cantonul Glarus](#)

[Departamentul de educație, cultură și protecția mediului din Cantonul Graubünden](#)

[Departamentul de Formare, Cultură și Sport din Cantonul Jura](#)

[Departamentul Educație și Cultură din Cantonul Luzern](#)

[Departamentul Educație și Familie din Cantonul Neuchâtel](#)

[Direcția educație din Cantonul Nidwalden](#)

[Departamentul de educație și cultură al cantonului Obwalden](#)

[Departamentul de educație din Cantonul Schaffhausen](#)

[Departamentul Educație din Cantonul Schwyz](#)

[Departamentul de Educație și Cultură din Cantonul Solothurn](#)

[Departamentul Educație din Cantonul St. Gallen](#)

[Departamentul de Educație și Cultură din Cantonul Thurgau](#)

[Departamentul de educație, cultură și sport din Cantonul Ticino](#)

[Direcția Educație și Cultură din Cantonul Uri](#)

[Departamentul Educație, Tineret și Cultură din Cantonul Vaud](#)

[Departamentul Educație și Securitate al Cantonului Wallais](#)

[Direcția educație din Cantonul Zug](#)

[Direcția educație din Cantonul Zürich](#)

3. Instituiii la nivel intercantonal

Conferințe elvețiene ale miniștrilor cantonali

[Conferința elvețiană a miniștrilor cantonali ai educației \(EDK\)](#)

[Conferința elvețiană a miniștrilor cantonali ai afacerilor sociale \(SODK\)](#)

Conferințe regionale EDK

[Conferința germano-elvețiană a directorilor educaționali D-EDK](#)

[Conferința directorilor educației Elveția Centrală \(BKZ\)](#)

[Conferința directorilor educației din Cantonul Elveției de Est și Principatul Liechtenstein \(EDK-Ost\)](#)

[Conferința directorilor educației elvețiene de nord-vest \(NW EDK\)](#)

Comisia permanentă EDK

Conferințe EDK

Conferința D-EDK

Instituiii întreținute de EDK

[Oficiul elvețian pentru formarea continuă a cadrelor didactice din învățământul secundar superior \(WBZ\)](#)

[Centrul de servicii elvețian pentru formare profesională, studiu și consiliere în carieră \(SDBB\)](#)

[Institutul de evaluare externă a școlii la nivelul gimnazial superior \(IFES IPES\)](#)

Instituiii întreținute de terți

[Centrul Elvețian de Coordonare pentru Cercetare în Educație \(SCRE\)](#)

[Fundația Centrul Elvețian de Educație Specială \(SZH\)](#)

[Agenția elvețiană pentru tehnologiile informației și comunicațiilor în educație \(SFIB\)](#)

4. Agentii de coordonare și de aplicare la nivel național

Centrul Elvețian de Coordonare pentru Cercetare în Educație (SCRE)

- ***Conferințe elvețiene ale rectorilor***

[Conferința rectorilor universităților elvețiene de științe aplicate \(universități elvețiene\)](#)

[Conferința colegiilor de educație și formare profesională \(HF\)](#)

[Conferința rectorilor de liceu \(KSGR\)](#)

[Conferința rectorilor liceelor tehnice \(KFMS\)](#)

- ***Agenții de promovare a cercetării***

[Fundația Națională Elvețiană pentru Știință \(SNSF\)](#)

[Comisia pentru tehnologie și inovare \(CTI\)](#)

- ***Fundații***

[Fundația pentru cooperare federală](#)

[Registrul școlilor private elvețiene](#)

- ***Asociații***

[Organizația umbrelă pentru profesorii elvețieni \(LCH\)](#)

[Asociația liderilor școlari \(VSLCH\)](#)

[Asociația elvețiană pentru formare profesională \(BCH\)](#)

[Asociația profesorilor de liceu \(VSG\)](#)

[Organizația națională elvețiană pentru educația adulților \(SVEB\)](#)

[Organizația națională pentru Lectură și Scriere și Rețeaua împotriva Analfabetismului](#)

[Asociația elvețiană pentru educația și îngrijirea de zi a copiilor \(Kibesuisse\)](#)

[Asociația Națională a Instituțiilor pentru Persoanele cu Dizabilități \(INSOS\)](#)

5. Universități

- Universități și instituții la nivel universitar
- Universități de Științe Aplicate
- Universități de formare a cadrelor didactice

LEGISLAȚIE RELEVANTĂ ÎN DOMENIU²²

Legislație internațională

Carta Europeană a limbilor minoritare și regionale

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148?module=treaty-detail&treaty-num=148>

Convenția privind recunoașterea calificărilor privind învățământul superior în regiunea europeană

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/165?module=treaty-detail&treaty-num=165>

Legislație elvețiană

Constituția federală

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1999/404/en>

Educația și îngrijirea copiilor (Familienergänzende Kinderbetreuung) - Actul federal privind asistența financiară pentru îngrijirea extra-familială a copiilor din 4 octombrie 2002

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/31/fr>

Ordonanța privind plasarea copiilor din 19 octombrie 1977, cu modificările și completările ulterioare

https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1977/1931_1931_1931/fr

Învățământul preșcolar, primar și secundar inferior

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/legislation-88_en

²² [Legislation and Official Policy Documents | Eurydice \(europa.eu\)](#)

Învățământul secundar general - Ordonanța din 15 februarie 1995 privind recunoașterea bacalaureatelor

https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1995/1001_1001_1001/fr

Învățământul secundar superior vocational

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/legislation-88_en

Legea federală privind educația și formarea profesională și vocațională din 13 decembrie 2002

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/674/en>

Ordonanța din 19 noiembrie 2003 privind formarea profesională

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/748/fr>

Ordonanța din 24 iunie 2009 privind bacalaureatul federal vocațional

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2009/423/de>

Acordul intercantonal pentru coordonarea educației din 1970 cu modificările și completările ulterioare

<https://www.edk.ch/en/topics/overview>

Educația și formarea continuă - Legea federală din 20 iunie 2014 privind formarea continuă

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/oc/2016/132/fr>

Învățământul superior - Legea federală privind finanțarea și coordonarea învățământului superior din 30 septembrie 2011 cu modificările și completările ulterioare

<https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2014/691/en>